

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **M.A.**, narozen X, státní příslušník X, t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65 Tis u Blatna, zastoupený advokátem Mgr. Jindřichem Lechovským, sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-22/DS-PR-D06-2020 ze dne 30. 1. 2020,

takto:

Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichem Lechovskému se přiznává odměna za zastupování ve výši 4 114 Kč.

Odůvodnění:

1. Dne 13. 2. 2020 ustanovil soud Mgr. Lechovského zástupcem žalobce a vyzval jej k odstranění vad blanketní žaloby. Dne 21. 2. 2020 zástupce žalobce zaslal bezvadnou žalobu. Dne 9. 3. 2020 žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl kromě jiného i zastavení řízení podle § 33 písm. c) zákona o azylu z důvodu, že žalobce před předáním žaloby k poštovní přepravě i poté dobrovolně souhlasil se svým předáním do Italské republiky a byl tam také fakticky předán. Podání žalovaného s tímto návrhem bylo zástupci žalobce doručeno 10. 3. 2020, do rozhodnutí soudu o zastavení řízení dne 20. 3. 2020 na ně nereagoval.
2. Dne 3. 4. 2020 podal žalobce proti usnesení o zastavení řízení kasační stížnost. V ní namítl, že řízení o žalobě nebylo možné zastavit, neboť souhlas žalobce s předáním do Itálie „nepřebíjí“ skutečnost, že k předání došlo na základě autoritativního rozhodnutí žalovaného. Preference předání do Itálie před dalším zajištěním v České republice nevypovídá o tom, že by žalobce chtěl zmizet ze zorného pole orgánů veřejné moci. Zastavení řízení bylo podle žalobce i v rozporu s požadavkem účinného opravného prostředku podle čl. 27 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013.
3. Rozsudkem č. j. 6 Azs 71/2020-21 ze dne 30. 7. 2020 Nejvyšší správní soud kasační stížnosti vyhověl a usnesení krajského soudu o zastavení řízení zrušil. Shledal totiž, že souhlas žalobce s předáním do Itálie vyjádřený 29. 1. 2020 a 12. 2. 2020 nebyl dobrovolný, protože vůči němu byly při transferu dne 24. 2. 2020 užity donucovací prostředky – eskorta mu přiložila pouta (odst. 14 rozsudku). Dále shledal, že žalobce neopustil území České republiky na základě svého rozhodnutí, ale na základě autoritativního rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje J.P.

deklarujícího Itálii jako stát příslušný k řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu (odst. 15 rozsudku).

4. V dalším řízení o žalobě zástupce žalobce neučinil žádný úkon právní služby. Soud vyhlásil rozsudek 27. 8. 2020 v době, kdy neměl k dispozici spis Nejvyššího správního soudu. Nebylo tedy možné společně s rozsudkem rozhodnout o odměně ustanoveného zástupce.
5. Odměnu ustanoveného zástupce hradí stát (§35 odst. 10 s. ř. s.) a v řízení o žalobě, včetně předcházejícího řízení o kasační stížnosti, o ní rozhoduje krajský soud (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).
6. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Lechovskému tak náleží odměna za zastupování v řízení o žalobě a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4 114 Kč. Tato částka se skládá z 3 100 Kč za doplnění žaloby jako jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, z 300 Kč za jeden režijní paušál a ze 714 Kč představujících 21 % DPH. Protože částka byla zástupci již vyplacena na základě usnesení č. j. 60 Az 10/2020-38 zrušeného Nejvyšším správním soudem, krajský soud o odměně rozhodl znovu. Znovu však vyplácena nebude.
7. Za účtovaný úkon podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu soud odměnu nepřiznal, neboť ten je vymezen jako *první porada s klientem* včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem. Je tedy zásadně třeba, aby se po doručení usnesení o ustanovení zástupcem uskutečnila první porada s klientem (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze č. j. 6 A 722/2000-35 ze dne 7. 6. 2002, č. 1024/2002 SJS, rozsudek NSS č. j. 4 Ads 306/2018 ze dne 6. 12. 2018 či usnesení ÚS sp. zn. IV. ÚS 22/19 ze dne 29. 1. 2019), ledaže je dán objektivní důvod, proč porada neproběhla (usnesení sp. zn. I. ÚS 1879/10 ze dne 1. 8. 2011). Poradu s klientem či důvody, proč porada neproběhla, advokát soudu nedoložil.
8. Dále by zástupci žalobce náležela odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti. V kasační stížnosti ovšem uplatnil procesní obranu, kterou objektivně mohl uplatnit již v řízení před krajským soudem. Zjednodušující je v tomto ohledu závěr nálezu sp. zn. III. ÚS 93/06 ze dne 17. 5. 2007 (N 85/45 SbNU 249), podle něhož není možné v řízení před krajským soudem uplatnit důvody relevantní proti rozhodnutí o zastavení řízení. Tak by tomu bylo, pokud by krajský soud zastavil řízení bez dalšího, aniž by žalobce mohl takový postup předvídat (potud platí, že nelze na žalobci při podání žaloby rozumně požadovat, aby *předem* oponoval všem představitelným rizikům vedoucím k odmítnutí žaloby či zastavení řízení a uváděl k tomu rozhodné skutečnosti).
9. V souzené věci ovšem návrh na zastavení řízení uplatnil žalovaný, a ačkoliv důvody pro postup odpovídající návrhu žalovaného bez dalšího plynuly ze správního spisu, soud tento jeho návrh zaslal zástupci žalobce, aby na něj mohl reagovat. Žalobce tedy nemusel prostřednictvím svého zástupce *předvídat a předem uplatňovat obranu* proti zastavení řízení: stačilo, aby *následně reagoval* na podání protistrany. Z hlediska materiálního vedení řízení tedy byl postup soudu předvídatelný. Žalobce přesto na návrh protistrany nereagoval, byť s navrženým zastavením řízení nesouhlasil. Běžně se však s pasivitou jedné procesní strany spojuje domněnka, že nemá, co by na svou obranu uvedla.
10. Tato procesní pasivita spojená s následným uplatněním námitek v kasační stížnosti je v rozporu s účelem ustanovení k zastupování v řízení o žalobě i účelem kasační stížnosti jako mimořádného opravného prostředku, protože neumožňuje krajskému soudu uznat

Shodu s prvopisem potvrzuje J.P.

nebo vyvrátit následné námitky, které mohly zaznít již v řízení o žalobě. Staví zároveň Nejvyšší správní soud do postavení orgánu, který rozhodnou právní otázku v odpovídající šíři posuzuje jako první (nejde tedy ani o přezkum v běžném smyslu). Nehledě na právní nevhodnost takového postupu, po praktické stránce věci to přináší toliko zbytečnou zátěž všech zúčastněných procesních subjektů, zvýšené náklady a prodloužení řízení, což je v rozporu s požadavkem poskytování efektivní soudní ochrany právům (je nevýznamné, že v zájmu mnohých klientů je naopak co nejdelší vedení řízení, nejde totiž o zájem právem chráněný).

11. Veden těmito úvahami soud dospěl k závěru, že důvody uvedené v odst. 15 rozsudku č. j. 6 Ads 71/2020-21 odpovídají důvodům uplatněným v kasační stížnosti. Jde přitom o důvody, které žalobce mohl a měl bez obtíží tvrdit již před krajským soudem. Důvody a jim odpovídající skutečnosti (následné přiložení pout jako znak nedobrovolnosti předchozího souhlasu s předáním) uvedené v odst. 14 rozsudku č. j. 6 Ads 71/2020-21 pak žalobce nikdy v řízení netvrdil.
12. Tyto skutečnosti nelze při rozhodování o odměně advokáta pominout: Mgr. Lechovský byl ustanoven zástupcem pro řízení o žalobě, což se prostým podáním žaloby nevyčerpává. Nad rámec podání žaloby ovšem zůstal pasivní a obranu žalobce uplatnil až v řízení kasační stížnosti, byť mu nic nebránilo tak učinit dříve. V tom ohledu kasační stížnost podal nedůvodně, neboť rozhodná právní otázka mohla být vyřešena již před krajským soudem. Důvody vyhovění kasační stížnosti nadto spočívaly především ve skutečnostech, které Nejvyšší správní soud posuzoval ze správního spisu z vlastní píle. Ani v tom ohledu tedy kasační stížnost nelze považovat za důvodný návrh, protože odpovídající důvody ani neobsahuje.
13. Tím nebyl naplněn účel, pro který byl zástupce žalobce ustanoven. Kritériem účelnosti je přitom třeba poměřovat i odměnu ustanoveného zástupce, přestože o důvodně vynaložených nákladech hovoří toliko § 60 odst. 1 s. ř. s. u náhrady nákladů mezi účastníky. Není žádný totiž rozumný důvod, aby neúčelné (nedůvodné) úkony byly hrazeny ať již z prostředků účastníků anebo státu (srov. např. usnesení sp. zn. I. ÚS 1766/13 ze dne 18. 7. 2013 a tam citovanou judikaturu). Z uvedených důvodů proto soud zástupci žalobce odměnu za podání kasační stížnosti nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná (§ 104 odst. 2 s. ř. s.).

Plzeň 8. září 2020

Mgr. Jan Šmakal, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J.P.